

BÁO CÁO THAM LUẬN

Giải pháp nâng cao chất lượng hoạt động tư vấn pháp luật và trợ giúp pháp lý miễn phí cho đồng bào dân tộc thiểu số và gia đình chính sách

*Tác giả: Lò Phi Pa
Chủ tịch Hội Luật gia huyện Mường Tè*

Kính thưa quý vị đại biểu!

Thưa toàn thể hội thảo!

Thực hiện Kế hoạch số: 55/KH-HLG ngày 02/4/2024 của Hội Luật gia tỉnh Lai Châu về Tổ chức Hội thảo “Giải pháp nâng cao chất lượng hoạt động tư vấn pháp luật và trợ giúp pháp lý miễn phí cho đồng bào dân tộc thiểu số và gia đình chính sách”, Hội Luật gia huyện Mường Tè tham gia tham luận với chủ đề: *Giải pháp nâng cao chất lượng công tác tư vấn pháp luật và trợ giúp pháp lý cho đồng bào dân tộc thiểu số* trên địa bàn huyện Mường Tè, với nội dung như sau:

Kính thưa hội nghị Hội thảo, Mường Tè là một huyện vùng cao biên giới của tỉnh Lai Châu có vị trí quan trọng về Quốc phòng - an ninh và đối ngoại, có đường biên giới dài 130,292km, tiếp giáp với tỉnh Vân Nam - Trung Quốc. Có 14 xã, thị trấn và có 10 dân tộc sinh sống, dân tộc thiểu số chiếm 92, 63%(*cụ thể: Dân tộc Kinh 3.722 người (7,92%); dân tộc Thái 10.192 người (21,68%); dân tộc Mông 7.531 người (16,02%); dân tộc Dao 348 người (0,74%); dân tộc Giáy 987 người (2,08%); dân tộc La Hủ 12.161 người (25,87%); Hà Nhì 8.800 người (18,72%); dân tộc Mảng 1.201 người (2,56%); dân tộc Cống 987 người (2,1%); dân tộc Si La 550 người (1,17%); các dân tộc khác 535 người (1,14%) gồm: Mường, Tày, Khơ Mú, ...Phần lớn các dân tộc thiểu số trình độ dân trí chưa cao, không đồng đều, đời sống còn nhiều khó khăn. Tỷ lệ tăng dân số là: 1,56%). Trong thời gian qua được sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo của các cấp các ngành trên địa bàn tỉnh Lai Châu và các cấp ủy, chính quyền trên địa bàn huyện, nhiều chủ trương, chính sách được đầu tư phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm quốc phòng - an ninh, tạo điều kiện thuận lợi cho các xã biên giới khắc phục khó khăn phát triển về mọi mặt, đặc biệt là hoạt động của Hội Luật gia huyện và các chi hội Luật gia các xã thị trấn đã phát huy*

vai trò trách nhiệm để góp phần quan trọng trong việc nâng cao hiểu biết pháp luật cho đồng bào dân tộc thiểu số để góp phần đảm bảo an ninh trật tự trên địa bàn, giúp nhân dân yên tâm sản xuất. Công tác tổ chức hoạt động của các Chi hội luật gia tham gia tư vấn pháp luật và công tác trợ giúp pháp lý tại các xã biên giới đạt được những hiệu quả tích cực trong việc hỗ trợ pháp lý, tư vấn pháp luật cho đồng bào dân tộc thuộc hộ nghèo ở các xã biên giới.

1. Hội Luật gia huyện và chi hội luật gia các xã phát huy vai trò trong công tác phối hợp với tổ tư vấn pháp luật của các Đoàn Biên phòng đóng chân trên địa bàn huyện để triển khai thực hiện công tác trợ giúp pháp lý và tư vấn pháp luật cho đồng bào dân tộc thiểu số ở khu vực biên giới

Trong thời gian qua, Hội Luật gia huyện Mường Tè đã phát huy vai trò, trách nhiệm thực hiện tốt công tác phối hợp với các Đoàn Biên phòng đóng chân trên địa bàn huyện tổ chức tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật. Đặc biệt là chỉ đạo các Chi hội Luật gia các xã biên giới phối hợp với Câu lạc bộ tư vấn pháp luật của các Đoàn Biên phòng trên địa bàn huyện để tổ chức tư vấn pháp luật cho bà con nhân dân là đồng bào dân tộc thiểu số về các vấn đề như: các quy định của pháp luật về Luật hôn nhân và gia đình, tảo hôn, hôn nhân cận huyết; phòng chống Ma túy, mại dâm; phòng chống buôn bán người qua khu vực biên giới...

Hình thức phối hợp tổ chức tư vấn pháp luật là tổ chức các cuộc họp dân tại các điểm bản, dân hỏi trực tiếp tại cuộc họp dân các vấn đề cần được tư vấn. Nếu vấn đề dân hỏi liên quan đến các vấn đề an ninh biên giới thì cán bộ Biên phòng sẽ giải đáp tư vấn; nếu liên quan đến các quy định của pháp luật thì Hội viên Hội luật gia giải đáp tư vấn cho dân.

Kết quả đã tổ chức được 14 cuộc họp dân với hơn 500 lượt người dân tham dự cuộc họp.

Tổ chức Hội luật gia có vai trò rất quan trọng, nhất là ở các xã biên giới trên địa bàn huyện Mường Tè trong việc góp phần đưa chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của nhà nước thực sự đi vào cuộc sống của người dân thuộc dân tộc thiểu số ở khu vực vùng biên giới.

2. Hội luật gia phát huy vai trò trách nhiệm góp phần nâng cao chất lượng hoạt động tư vấn pháp luật và trợ giúp pháp lý miễn phí cho đồng bào dân tộc thiểu số và gia đình chính sách

Để tổ chức hoạt động có hiệu quả, trong những năm qua, Hội Luật gia huyện Mường Tè đã chỉ đạo các Chi hội trực thuộc chủ động tham mưu phối hợp với UBND các xã biên giới thường xuyên chỉ đạo rà soát, củng cố, kiện toàn các thành viên Hội đồng phối hợp phổ biến, giáo dục pháp luật và tổ Hòa giải ở cơ sở; đồng thời nghiên cứu, xây dựng kế hoạch tập huấn, bồi dưỡng kiến thức pháp luật cho các thành viên Câu lạc bộ trợ giúp pháp lý và các tổ viên tổ hòa giải ở cơ sở của các xã biên giới.

Hằng tháng, các Chi Hội Luật gia các xã, thị trấn phối hợp với Câu lạc bộ trợ giúp pháp lý, tư vấn pháp luật của các xã biên giới luôn chủ động xây dựng kế hoạch sinh hoạt định kỳ theo quy định để tổ chức triển khai, quán triệt các văn bản pháp luật mới và các văn bản liên quan đến đời sống của người dân... để bồi dưỡng, nâng cao kiến thức pháp luật cho các thành Chi hội; bên cạnh đó thảo luận đánh giá kết quả hoạt động đạt được trong tháng và tháo gỡ những khó khăn, vướng mắc chưa đạt được. Vì vậy, trong những năm qua vai trò của tổ chức hội trong công tác hoạt động trợ giúp pháp lý, tư vấn pháp luật cho đồng bào dân tộc thiểu số trên địa bàn huyện Mường Tè đã phát huy tốt và đạt được nhiều kết quả trong việc hỗ trợ trợ giúp pháp lý, tư vấn pháp luật cho Nhân dân ở các xã vùng biên giới được tiếp cận với pháp luật qua hoạt động tuyên truyền, phổ biến, trợ giúp, tư vấn pháp luật của các Chi hội. Do đó, từ đầu nhiệm kỳ đến nay, Hội Luật gia huyện và các Chi hội phối hợp với các Câu lạc bộ trợ giúp pháp lý của các xã biên giới đã tuyên truyền, phổ biến hơn 1.327 buổi, với 110.468 lượt người tham gia, quần chúng Nhân dân tham gia, trong đó tư vấn pháp luật được 96 vụ. Nội dung pháp luật được tư vấn chủ yếu pháp luật về hôn nhân và gia đình, biên giới quốc gia, đất đai, xuất khẩu lao động, trợ giúp pháp lý, hộ tịch, bảo vệ phát triển rừng; an ninh mạng, về hình sự, dân sự,...

Trong thời gian qua, Hội Luật gia huyện và các Chi hội luật gia trên địa bàn huyện đã hoạt động tích cực tham gia phục vụ nhu cầu phổ biến pháp luật, tư vấn và

giải đáp những vấn đề về pháp luật cho trên 3.000 lượt quần chúng Nhân dân trên địa bàn xã biên giới. Hằng năm các câu lạc bộ trợ giúp pháp lý, tư vấn pháp luật của các xã biên giới huyện Mường Tè thường xuyên tổ chức giao ban trao đổi kinh nghiệm trong công tác tổ chức hoạt động của các câu lạc bộ.

Với kết quả trên cho thấy, trong thời gian qua Tổ chức hội tham gia hoạt động tư vấn pháp luật, trợ giúp pháp lý là một trong những hình thức tuyên truyền, phổ biến, tư vấn pháp luật gần gũi, thiết thực với người dân, đã góp phần truyền tải chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước đến với Nhân dân vùng biên giới; giải tỏa những khó khăn, vướng mắc trong Nhân dân; nhận thức và hiểu biết pháp luật của Nhân dân vùng biên giới dần được nâng cao; góp phần giữ vững an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội tại địa phương.

3. Những khó khăn, vướng mắc

Bên cạnh những kết quả đạt được qua thực tiễn tổ chức hội tham gia các hoạt động tư vấn pháp luật, trợ giúp pháp lý và tham gia phổ biến giáo dục pháp luật vẫn còn những khó khăn, vướng mắc đó là:

- Một số cấp ủy, chính quyền chưa thật sự quan tâm đến công tác Hội Luật gia nên việc tham gia hoạt động trợ giúp pháp lý, tư vấn pháp luật cho người dân còn nhiều hạn chế.

- Đa số đội ngũ hội viên của các Chi hội trực thuộc tham gia tư vấn pháp luật các xã biên giới đều là người dân tộc thiểu số nên kỹ năng tuyên truyền, tư vấn pháp luật, việc cập nhật kiến thức pháp luật còn nhiều hạn chế.

- Nguồn kinh phí hoạt động của Tổ chức hội Luật gia còn nhiều hạn chế và đặc biệt là các Chi hội không có kinh phí hoạt động của hội, cơ sở vật chất hỗ trợ cho Hội viên tham gia công tác trợ giúp pháp lý, tư vấn pháp luật cho người dân chưa đảm bảo.

4. Bài học kinh nghiệm

- Phải có sự quan tâm, chỉ đạo kịp thời của cấp ủy, chính quyền địa phương, được thể hiện bằng chương trình, kế hoạch cụ thể, có trọng tâm, trọng điểm, thiết thực, phù hợp với yêu cầu nhiệm vụ chính trị từng địa bàn. Bên cạnh đó phải có sự phối hợp chặt chẽ, thường xuyên giữa tổ chức hội với chính quyền địa phương và

các Đoàn Biên phòng trong việc tham gia công tác trợ giúp pháp lý, tư vấn pháp luật cho đồng bào dân tộc thiểu số. Đây là một trong những nhân tố quan trọng có ý nghĩa quyết định đến hiệu quả, tác dụng của công tác này.

- Chú trọng tập huấn, bồi dưỡng nâng cao kiến thức, kỹ năng tư vấn pháp luật cho các Hội viên để có kiến thức, kỹ năng tuyên truyền, phổ biến, tư vấn pháp luật dễ hiểu, phù hợp với đối tượng là người dân tộc thiểu số.

- 6 tháng, hằng năm tổ chức rà soát các đối tượng người dân cần được tuyên truyền, tư vấn pháp luật sau đó xây dựng kế hoạch cụ thể phối hợp với các ban, ngành, đoàn thể xã tổ chức truyền truyền, trợ giúp, tư vấn pháp luật cho người dân.

5. Một số giải pháp

- Cấp ủy, chính quyền các cấp tiếp tục lãnh đạo, chỉ đạo trong công tác tổ chức hoạt động trợ giúp pháp lý, tư vấn pháp luật cho đồng bào dân tộc thiểu số.

- Hội viên các Chi hội Luật gia tiếp tục đẩy mạnh tham gia các hoạt động tuyên truyền, tư vấn pháp luật cho người dân ở các xã vùng, vùng xa, vùng biên giới theo chương trình, kế hoạch hằng năm của chính quyền các cấp, chú trọng việc phối hợp với cấp ủy, chính quyền cơ sở và các cơ quan, đoàn thể có liên quan trong quá trình thực hiện bảo đảm người dân được tiếp cận pháp luật và quyền được trợ giúp pháp lý, tư vấn pháp luật theo quy định.

- Thường xuyên củng cố, kiện toàn Hội viên để tham gia trợ giúp pháp lý, tư vấn pháp luật các xã, thị trấn nơi có nhiều đồng bào dân tộc thiểu số tập chung sinh sống.

- Thường xuyên tổ chức tập huấn, bồi dưỡng kiến thức pháp luật, kỹ năng tuyên truyền, tư vấn pháp luật cho các hội viên.

- Thành lập các tổ tư vấn pháp luật thuộc hệ thống của Hội luật gia từ cấp tỉnh đến cơ sở các xã, thị trấn

- Thực hiện công tác giao ban trao đổi kinh nghiệm giữa các Tổ chức Hội.

Trên đây là bài tham luận về *Giải pháp nâng cao chất lượng công tác tư vấn pháp luật và trợ giúp pháp lý cho đồng bào dân tộc thiểu số.*

Xin chân thành cảm ơn!